

ЖИТТЯ В ПРОВІНЦІЇ

Світлини з життя російської глибинки доби СССР

У мережі з'явилися унікальні фото життя глибинки СССР, які спростовують безліч міфів про забезпеченість і безтурботність його громадян. Світлини опублікував у LiveJournal блогер Максим Мірович. На них зафіксовано побут советських людей, якість товарів і стан міст, віддалених од великих центрів, в яких жила більшість населення вже зниклої країни.

Оприлюднена добірка світлин була знайдена на одному із західних сайтів і датована 1960-80-ми роками. Саме цей період фанати Советського Союзу називають «золотим віком СССР».

«У середовищі любителів СССР чомусь популярний міф про те, що всі люди в СССР жили заможнo і привільно, мали абсолютно безкоштовні п'ятикімнатні квартири і харчувалися найкращими і головне натуральними продуктами. Насправді це один великий міф – так, дійсно, в «совку» так жили номенклатурні сім'ї, яких було відсотків п'ять від загальної кількості населення, тоді як решта народу жила у злиднях», – пише Максим Мірович.

За словами Міровича, особливо сильно советська убогість була помітна в провінції, далеко від великих міст. Адже там практично нічого не відрізнялося від XIX, а нерідко і від XVII століття: не було доріг, не було води і світла, а люди жили в бараках, що розваливалися.

Як виглядала глибинка в СССР?

Середньостатистичне советське селище або містечко виглядало приблизно так: покинута або напівзанадбана церква, біля якої цілком могла працювати пивнушка. Крім того, тодішня влада практикувала будівництво величезних стадіонів на місці старих кладовищ.

А в кінці 60-х – початку 70-х років в провінційних містечках почали масово будувати так звані «кафе-скельця», всередині яких продавалося або морозиво з сосисками, або розливне пиво.

Однак вид таких провінційних «скелець» істотно відрізнявся від столичних – вони могли бути заставлені брудними дерев'яними ящиками зі спиртним або порожнім посудом.

Ще одна особливість советської провінції – це відсутність нормальних доріг. Людям часто доводилося штовхати не тільки свої легкові авто, але навіть і автобуси.

Советська «урбаністика»

У віддалених советських містечках ніхто особливо не переймався комфортом людей. Так, наприклад, автобусні зупинки будували посеред бруду, біля розбитої дороги, без будь-якого навісу для пасажирів, які чекають транспорт.

Аналогічна ситуація була і з водою. Більшість людей просто не мали його, а воду набирали в звичайних колонках на вулиці.

Що стосується об'єктів сфери послуг (лазні, перукарні, салони прокату техніки, магазини) то вони часто розміщувалися в старих дерев'яних будівлях, які збереглися ще з царських часів.

«Всілякі малолітні фанати СССР постануть демонстраторами з постановочним фото з московського ГУМу з підписами на кишталт «ах, як нам добре жилося в СССР», але насправді більшість советських провінційних магазинів виглядали якось так. Брудне, низьке і темне приміщення, біля входу обов'язково складена купа дерев'яних ящиків й іноді стоїть закривавлена колода з ве-

личезною сокирою (а-ля середньовічна плаха), на якій рубають м'ясо. на вході висить брудна сітка «від комарів», а зсередини завжди тягне чимось кислим», — згадує Мірович.

Советські ринки

Крім магазинів, в провінційних советських селищах і містечках існували ще й ринки, які в 60-х роках XX століття виглядали практично як дореволюційні.

За півстоліття советської влади змінилося лише те, що товари на ринки привозили не на конях, а на вантажних автомобілях (нерідко з дров'яним двигуном). В іншому все залишилося так само — бруд, убогість і бідні люди навколо.

Молоді «старці»

Оскільки займатися в советській провінції було практично нічим, то в основному населення йшло працювати на шкідливі виробництва, які виносили за межі великих міст, в статистичні контори або в колгоспи. Важка праця та її умови одразу позначалися як на здоров'ї, так і на зовнішності людей.

«У всіх советських фільмах колгоспні механізатори і трактористи — це лише молоді, білозубі, підтягнуті хлопці, які вдосталь начиталися Леніна і міркують про пряму і світлу дорогу життя, працю й важливість маленьких щоденних подвигів. Услід трактористам дивляться огрядні й усміхнені дівчата і, схиливши голівку на плече, наспівують пісні про нерозділене кохання під березами.

А насправді советські трактористи виглядали якось так. Такого вигляду советські чоловіки на селі набували років до сорока, після чого працювали ще років двадцять, виходячи на пенсію неміними з купою хвороб. Та й сільські советські дівчата недовго виспівували про кохання під березами. Вже років до 45-50 дівчина перетворювалася на бабусю — в хусточці, із зігнутою спиною й відсутньою половиною зубів. Їх однолітки на Заході в ці роки переживали другу молодість, носили короткі спідниці, гарні зачіски і зустрічалися з кавалерами», — пише Мірович.

Кримінальний побут СССР

Ще одна невід'ємна частина советських реалій — величезна кількість кримінальників у провінціях. У ті часи їх утискали у громадянських правах і забороняли селитися ближче, ніж за 100 кілометрів до столиць республік та просто до великих міст. Тому середньостатистичний житель глибинки тоді міг виглядати приблизно так.

